

ANALIZA CONSTRÂNGERILOR EXISTENTE ÎN PREZENT ÎN INFRASTRUCTURA FORȚELOR ARMATE

ANALYSIS OF EXISTING CONSTRUCTIONS AT THE ARMED FORCES OF INFRASTRUCTURE

ANALYSE DES RIGUEURS ACTUELLES EXISTANTES DANS L'INFRASTRUCTURE DES FORCES ARMÉES

Lt.col.drd. Petrică ZAHARIA*

Includerea țării noastre în rândul țărilor membre NATO a determinat restructurarea și redimensionarea Armatei României, începând cu eliminarea stagiului militar obligatoriu și cu realizarea unei armate profesioniste, ceea ce a condus la modificarea cerințelor funcționale la care infrastructura din cazărmi trebuie să răspundă pentru buna desfășurare a activităților structurilor dislocate. În acest sens, se impune o nouă abordare conceptuală care să ducă la reconfigurarea sistemică a tuturor elementelor de infrastructură, în scopul asigurării facilităților necesare structurilor militare. Managementul proiectelor în infrastructură ar putea descrie procedurile și mecanismele pentru realizarea unor planuri de către comandanții structurilor militare și pentru evitarea abordării unei planificări ad-hoc sau a fragmentării lucrărilor de infrastructură militară la cazarmile din administrare sau pe care le utilizează.

The inclusion of our country among NATO member countries has led to the restructuring and reshaping of the Romanian Army, starting with the abolition of the compulsory military service and the establishment of a professional army, leading to the modification of the functional requirements that the barracks infrastructure must respond to for the smooth functioning of the deployed structures. In this respect, a new conceptual approach is needed to bring about the systemic reconfiguration of all elements of infrastructure in order to provide the necessary facilities military structures. Infrastructure Project Management could describe the procedures and mechanisms for military commanders to draw up plans by military commanders to avoid addressing ad hoc or fragmentation of military infrastructure work to barracks in administration or that they use.

L'inclusion de notre pays parmi les pays membres de l'OTAN a mené à la restructuration et au redimensionnement de l'Armée roumaine, initiés par la suppression du service militaire obligatoire et par l'organisation d'une armée professionnelle, ce qui avait déterminé des changements au niveau des exigences fonctionnelles auxquelles devait répondre l'infrastructure des casernes pour la bonne exécution des activités des structures déployées. Il s'impose, à cet égard, une nouvelle approche conceptuelle conduisant à la reconfiguration systémique de tous les éléments de l'infrastructure afin d'assurer les facilités nécessaires aux structures militaires. La gestion des projets dans l'infrastructure pourrait décrire les procédures et les mécanismes permettant aux commandants militaires d'établir des plans pour éviter ainsi une planification ad hoc ou la fragmentation des travaux d'infrastructure militaire aux casernes gérées ou utilisées par eux.

Cuvinte-cheie: evoluție; construcții militare; cartiruire trupe; structuri militare; planificare.

Keywords: evolution; military construction; charity troops; military structures; planning.

Mots-clés: évolution; constructions militaires; cantonnement des troupes; structures militaires; planification.

Geneza construcțiilor și cartuirii trupelor militare se pierde în vremurile străvechi și se poate identifica cu istoria militară a poporului român, iar istoria construcțiilor militare constituie o componentă esențială a acesteia. Atât nivelul de dezvoltare a oștirilor sau a armatelor, cât și cel

al cerințelor necesare acestora privind apărarea și adăpostirea trupelor și a resurselor au dictat, de fiecare dată, evoluția construcțiilor militare, complexitatea lor crescând în raport cu stadiul perfecționării tacticilor de luptă, a armamentului, a uneltelor și a forțelor necesare punerii în operă a lucrărilor de construcții militare.

Spre deosebire de evoluția altor specialități militare, activitatea de construcții militare și

*Centrul 47 Cartiruire Trupe și Administrare

Cazărmi, Iași

e-mail: zahariapetrica74@gmail.com

cartiruire trupe a fost marcată, în mod diferit, de anii de după evenimentele din cele două războaie mondiale, când toate eforturile financiare și materiale au fost îndreptate fie pentru satisfacerea nevoilor frontului, fie pentru redresarea economiei. Am constatat că, în situații de austeritate, nu numai construcțiile noi pentru armată sunt date deoparte, ci și lucrările de întreținere și de reparații care depășesc strictul necesar. Luând în calcul cele menționate, am considerat, ca limite de segmente istorice, anii: 1830, 1859, 1877, 1918, 1940, 1945, 1989 și 2004.

Între evenimentele din acești ani, activitatea de construcții militare și de cartiruire trupe a avut evoluții variabile, pentru fiecare componentă a sa: construcțiile, administrarea patrimoniului, asigurarea resurselor energetice și cartiruirea trupelor.

Evoluția construcțiilor militare și cartiruirii trupelor

Între secolele XIV și XIX, poporul român a luptat contra dominației și extinderii unor mari puteri, cum ar fi: hanatul mongolilor, Regatul Ungariei, Regatul Poloniei, Imperiul Habsburgic și Imperiul Otoman. Conjunctura externă a avut un impact major și a influențat semnificativ evoluția sistemului militar.

Conducătorii țărilor române și-au format, în mod corespunzător, oștirile, structurile de comandă și organizatorice, instruirea și dotarea acestora, precum și dispunerea construcțiilor de apărare. În perioada cuprinsă între secolele XIV și XVI, construcțiile militare de apărare au cunoscut mai multe etape de dezvoltare și au fost dispersate pe întreg teritoriul românesc, de la hotare până în interior, remarcându-se prin ingeniozitatea și prin multitudinea soluțiilor tehnice adoptate, în funcție de problemele identificate, ca urmare a configurației terenului și a materialelor avute la dispoziție în acea epocă.

În urma războiului ruso-turc, purtat între 1828 și 1829, și a situației favorabile, apărute ca urmare a Tratatului de pace de la Adrianopol (1829), s-a trecut la elaborarea Regulamentelor pentru fiecare dintre cele două Principate.

Ca urmare a consultărilor reciproce, cele două Regulamente au cuprins reguli de organizare, de conducere și de administrare identice, exprimând însă și unele particularități nesemnificative. Organizarea milițiilor naționale era detaliată într-un

capitol distinct, care cuprindea dispoziții amănunțite privind recrutarea, înzestrarea, organizarea, instruirea și resursele necesare corpurilor de trupă, rolul și misiunile acestora, precum și dislocarea în teritoriu a fiecărei subunități sau unități.

Problemele de construcții și de cazare nu erau prevăzute atât de explicit ca cele privind dotarea tehnică, echiparea, hrănirea sau îngrijirea sanitară, dar se prevedea că: „O pravilă întrândis alcătuită va pune la orânduială îndatoririle locuitorilor pentru ceea ce privește cartiruirile militărești și la care urma a se supune fie-și-care, până când se vor zidi cazarmele statului sau se vor învoi oștirile întru găsierea mijloacelor pentru aceste cartiruirii”¹.

Înființarea armatei naționale române, care era constituită din unități cu organizare și cu dislocare stabile, a condus la necesitatea realizării unor construcții care să asigure condiții corespunzătoare pentru desfășurarea activităților specifice, ca: hrănirea, igiena și odihna trupelor, adăpostirea animalelor, depozitarea bunurilor materiale, cancelariile corpurilor de comandă, asigurarea pazei etc. Din cauza stării de sărăcie, la început, principala formă de asigurare a clădirilor necesare a fost rechiziționarea unor spații care satisfaceau măcar nevoile minime, apoi în mediul urban s-au închiriat și s-au adaptat construcții disponibile.

În ceea ce privește construcțiile noi, acestea au fost realizate în special pentru cordonul sanitar (carantine, cazărmi și pichete) în clădiri cu caracter provizoriu, executate din materiale ușoare (bordeie sau baracamente cu pereți din gard de nuiele, căptușiți cu pământ, acoperiș din stuf sau din paie), ceea ce a făcut ca întregul dispozitiv să fie asigurat cu construcții până în 1838.

Greutățile întâmpinate pentru asigurarea condițiilor de trai, de construire și de realizare a disciplinei trupelor, precum și unele consecințe negative pentru viața cetățenilor unde erau dislocate unitățile au determinat începerea construirii unor cazărmi și localuri corespunzătoare nevoilor specifice armatei. Sarcina a revenit „Departamentelor treburilor interne”, de care armatele depindeau din punct de vedere administrativ și care aveau în componere câte o „secțiune a inginerilor”, care asigura proiectarea și realizarea construcțiilor publice, inclusiv a celor destinate armatei. Reglementările din acea perioadă nu cuprindeau prevederi specifice întreținerii și reparației construcțiilor militare, acestea erau luate

prin hotărâri ale comandanților, în funcție de spiritul gospodăresc al acestora.

Lucrările de întreținere și de reparații au fost executate, în mare parte, prin regia armatei, iar cele mai importante în antrepriză prin antreprenori civili specializați, angajați în domeniul achizițiilor publice. La executarea construcțiilor noi și la amenajările efectuate în timpul ocupării Principatelor Române de către trupele țariste, a participat personal specializat din armata de

ocupație pentru îndrumarea și pentru proiectarea lucrărilor necesare.

În figurile 1 - 3 sunt prezentate câteva clădiri importante, cu valoare istorică remarcabilă, care au aparținut cândva armatei României, unele dintre ele fiind în patrimoniul ei și astăzi.

Din informațiile acelei perioade, aflăm că mai întâi se realizau proiectele construcțiilor, apoi acestea erau analizate de statul major al armatei, care publica licitația. Antreprenorii particulari care

a – imagine din curtea interioară, fără an

b – imagine actuală

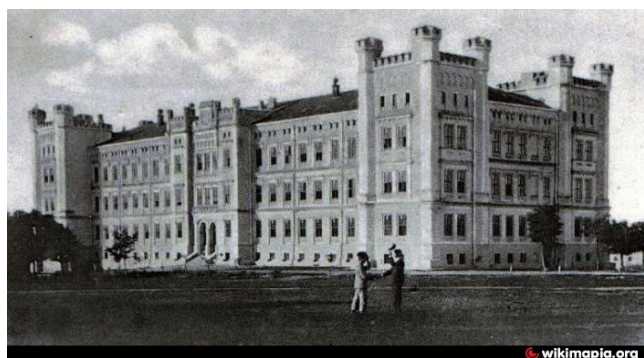
Figura 1. Cazarma Malmaison, Calea Plevnei, București

Sursa: <https://armyuser.blogspot.com/2009/06/cazarma-malmaison.html>

Figura 2. Clădirea Spitalului Militar Central, București

Sursa: <https://jurnalul.antena3.ro/stiri/observator/spitalul-militar-va-avea-un-nou-corp-de-cladire-cu-12-etaje-heliport-si-centru-de-arsi-749922.html>

a – imagine din anii 1900

b – imagine din anii 2000

Figura 3. Palatul Oștirii, Dealul Copoului, Iași

Sursa: http://www.bg15mc.ro/?page_id=116 și <http://wikimapia.org/22986395/ro/Palatul-Ostirii>

doreau să execute lucrările participau la licitație, și construcția era încredințată celui ce oferea cele mai convenabile condiții. În final, lucrarea era recepționată de către o comisie de specialiști, după care era predată spre folosință comandantului unității utilizatoare.

Influența specialiștilor constructori din armata țaristă a încetat odată cu retragerea acesteia de pe teritoriul Principatelor, iar preluarea sarcinilor privind proiectarea și realizarea construcțiilor militare a revenit specialiștilor din „secțiunea inginerilor”, care erau ingineri, arhitecți sau constructori-tehnicieni, cu studii la Viena, la Berlin sau la Paris, și care, deși nu cunoșteau în detaliu realizările pentru armatele marilor puteri din Europa, aveau temeinice cunoștințe teoretice și practice².

Concepția despre structura cazărmilor și organizarea interioară a fiecărei categorii de clădiri s-a format într-un timp îndelungat; primele cazărmi au avut un pronunțat caracter experimental, cu neajunsuri funcționale, unele dintre ele rămânând unicat.

Clădirile realizate în perioada 1842 - 1859, din punct de vedere constructiv, au avut structuri rezistente și durabile, care au permis numeroase reparații capitale, adaptări și îmbunătățiri. Mărturiile ale acestor lucruri stau astăzi clădirile din fosta cazarmă Malmaison, clădirea construită pentru Spitalul Militar Central, precum și clădirea cazărmi (Palatul Oștirii) de pe Dealul Copoului, din Iași, folosite și în prezent.

Având în vedere că, până în anul 1859, s-a considerat a fi necesar și suficient un număr redus de cazărmi și de localuri, realizarea și administrarea lor s-au putut face după regulile pentru orice construcție publică, în consecință persoanele care răspundeau de problemele construcțiilor militare aveau și alte atribuții în domeniul administrației și al serviciilor logistice. Păstrarea igienei și funcționalității construcțiilor prin executarea lucrărilor de întreținere și de reparații curente se asigura din suma globală care se aloca de la buget pentru fiecare corp de trupă, la latitudinea comandanților.

După Unirea Principatelor, odată cu măsurile pentru dezvoltarea armatei, s-a simțit nevoia de a crea organe specializate și reglementări clare și unitare, pentru realizarea și administrarea cazărmilor și domeniilor militare. Activitatea specializată

privind construcțiile militare a fost încredințată celei de-a patra arme create în armata română, după infanterie, cavalerie și artilerie: arma geniu. Pentru coordonarea activităților de construcții, prin Înaltul Ordin de zi Domnesc nr. 83, din 12.11.1859, a fost constituit „Corpul de Stat-Major General al Armatei Principatelor Unite Române”, care, printre alte atribuții, le avea și pe cele referitoare la „toate lucrările privind construcția și repararea clădirilor militare pentru cazărmi, corpuri de gardă, grajduri, spitale, închisori și altele”³.

Activitatea de întreținere și de reparații a construcțiilor existente a fost detaliată în regulamentele privind serviciul interior din corpurile de trupe, acestea fiind și primele regulamente militare. În conformitate cu prevederile acestora, comandanții răspundeau de întreținerea construcțiilor, indiferent dacă acestea erau proprietatea statului sau închiriate.

Prin Înaltul Decret nr. 517, din 03.01.1863, a fost aprobat „REGULAMENTUL CASAR-MELOR”, primul regulament din istoria armatei române prin care s-a încercat legiferarea întregii activități de construcții-cazare. Noul regulament răspundea nevoilor privind statuarea unui cadru specific de legalitate și de autoritate, desemnarea unui personal distinct specializat și organizat și cu responsabilități și relații clar delimitate față de celelalte componente ale armatei, acesta fiind, de fapt, o prelucrare a celui francez, dar adaptat specificului armatei române. Regulamentul preciza principiile administrării, exploataării, păstrării și reparării clădirilor din cazărmi, precum și regulile generale după care se puteau executa construcțiile noi, lucrările de reparații și cele de întreținere. Este posibil ca regulamentul să fi părut atunci o enormitate, pentru că punea pe tapet multe noțiuni necunoscute și stabilea modalități de rezolvare a unor situații curente pe căi neobișnuite și neutilizate în experiența de aproape 30 de ani de existență a armatei române moderne.

Mărirea numărului unităților, a efectivelor, apariția unor noi arme și a structurilor lor au reclamat crearea spațiilor necesare de cazare, de depozitare, de instruire etc. Se construiesc cazărmi noi, încăpătoare, cu dotări militare moderne, precum „Alexandria” (1864) și „Cuza” (1865) din București, fiecare dintre ele putând adăposti efectivele și materialele unui regiment de infanterie; cele din Focșani, din Ploiești (1863) și din Buzău (1864),

fiecare pentru un escadron de cavalerie. S-au dat în folosință spațiile special amenajate pentru spitalele militare din București (1858-1861), din Bolgrad (1863), din Ismail (1863) și din Galați (1865), Școala militară (1862), tipografia Ministerului de Război, ambele la București, pentru taberele de instrucție, de aplicații și poligoanele de la Florești, din Iași (1859), București – Colentina (1861) și Cotroceni (1863). Numeroase alte construcții militare au fost refăcute, extinse, adaptate cerințelor tot mai mari, generate de dezvoltarea organismului militar național⁴.

În deceniul de dinaintea Războiului de Independență s-a îmbunătățit cazarea trupelor. S-au ridicat, într-un ritm alert, cazărmi pentru unități și subunități de toate armele, s-au construit spații pentru întreprinderi de profil militar, spitale, depozite și magazine necesare depozitării armamentului, munițiilor, echipamentului, hranei etc. Prin aceste condiții, s-au asigurat unităților și comandamentelor cea mai mare parte a spațiului necesar cartuirii trupelor, în condiții satisfăcătoare de confort, de igienă și de funcționalitate, și depozitarea armamentului, a echipamentului și a furniturilor militare într-un mediu propice de întreținere și de conservare.

Conducerea Ministerului de Război a întreprins, încă din cursul anului 1878, o serie de măsuri care vizau îmbunătățirea situației construcțiilor de uz militar, fiind alocate, totodată, credite pentru repararea imobilelor degradate.

Problema construcțiilor militare a fost reglementată, prin „Legea asupra comandamentelor armatei”, promulgată la 28 mai/9 iunie 1882. Legea se referea, cu deosebire, la clădirile armatei teritoriale, a căror situație era cu mult mai precară decât cea a trupelor permanente. Articolul nr. 23 prevedea obligația administrației județelor de a construi cazărmi și magazinele necesare dorobanților și călărașilor cu cheltuiala lor, conform planurilor tip, determinate de Ministerul de Război.

Ca rezultat al activității desfășurate în cadrul serviciului de geniu și, ulterior, de Direcția geniu, în vederea ridicării edificiilor militare, experții militari și civili au stabilit o serie de tipuri de imobile standard, recomandate unităților militare.

Perioada de căutări și de experimente a durat, în general, până în anul 1886. Din această cauză, imobilele ridicate între 1880 și 1886

sunt caracterizate de o diversitate tipologică destul de mare. Au fost construite așa-numitele cazărmi „tip maior Gheorghiu”, după sistemul „descentralizator”, compuse din corpuri de clădiri cu parter și cu etaj, în care erau cazați soldații. Capacitatea unei asemenea clădiri era de două companii de infanterie sau de două escadroane de cavalerie.

Un alt model de cazarmă, experimentat în această perioadă, a fost așa-numitul „tip centralizat”, în proiectarea căruia s-a ținut seama, destul de mult, de planul cazărmii franceze cu coridor central, denumită „tip colonel Emy”. Pentru unitățile de artilerie, au fost stabilite planurile cazărmi „tip artilerie”, constituită din pavilioane cu parter și cu etaj, putând adăposti fiecare clădire câte două baterii. Constructorii au respectat acești parametri la ridicarea cazărnilor artileriei din Craiova, din Pitești, din Slobozia, din Focșani, din Botoșani (pentru câte un regiment), între anii 1881 și 1884⁵.

După anul 1886, arhitecții militari s-au hotărât la un plan de cazarmă bazat pe „tipul descentralizat – căpitan Alexandru Pavlo”, căreia i s-au stabilit următorii parametri: pavilioane separate, pentru trupă; serviciile administrative, învățământ, infirmerii, pentru sala de mese, bucătărie și serviciul aprovizionare: magazine de armament, muniții și echipament (clădiri cu parter); atelierele regimentului: croitorie, cizmărie, armurerie, fierărie, lemnărie și un șopron pentru repararea vehiculelor aflate în dotare; clădirea grajdului, pentru caii ofițerilor și pentru caii de serviciu ai unității, clădirea remizei, pentru vehiculele de serviciu, și cea a remizei, pentru vehiculele „trenului regimentar” etc. Materializarea acestor proiecte s-a făcut, în cea mai mare parte, prin intermediul societăților de construcții sau al întreprinzătorilor particulari, cărora le-a fost încredințată construcția edificiilor militare prin antrepriză. Ca urmare a eforturilor în vederea completării și amenajării fondului de construcții pentru trupele române, în preajma izbucnirii Primului Război Mondial, Ministerul de Război reușise să asigure ridicarea majorității clădirilor necesare cazării unităților, depozitelor de materiale militare și poligoanelor, pentru desăvârșirea pregătirii de luptă.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, se poate remarca separarea activității organelor de construcții și de domenii militare de trupele de geniu, ceea ce s-a dovedit a fi o măsură inspirată.

În această primă perioadă, din activitatea organelor de construcții, toate cazărmile vechi ale armatei au fost readuse într-o stare tehnică bună, prin lucrări de reparații curente, și a fost creat un fond important de construcții noi.

Tot atât de importante în realizările constructorilor militari din această perioadă sunt: sistemul organizatoric, articulat cu legislația și cu reglementările impuse, precum și corpul de cadre de specialitate, creat prin selecție, pregătire și perfecționare, foarte bine puse la punct.

După cel de-al Doilea Război Mondial, s-au proiectat și s-au executat reparații capitale, s-au construit cazărmi noi, instalații, tabere, magazii, remize pentru tehnica de luptă, hale, hangare, poligoane de tragere, aerodromuri, ateliere de reparații, instalații sanitare, de încălzire centrală, racorduri electrice, locuințe pentru cadre, cercuri militare, hoteluri militare, școli, spitale etc.

Noile construcții au reprezentat un foarte mare pas înainte în ceea ce privește structura, funcționalitatea și dotările, aspectul, dispunerea și termicitatea.

Constrângerile existente în prezent în infrastructura forțelor armate

O caracteristică a mediului internațional de securitate o reprezintă restructurarea sistemelor de apărare, care s-a manifestat, în principal, în ultimele două decenii. În România această caracteristică include și atribute specifice în ceea ce privește cauzele declanșatoare, cum ar fi:

- desființarea obligativității stagiului militar, începând cu anul 2006, ceea ce a condus la reducerea semnificativă a efectivelor militare;

- reformarea structurilor Armatei române, impusă de condițiile de aderare, care continuă și în prezent, punând accent pe managementul integrat al resurselor de apărare;

- modificarea substanțială a politicilor fiscale și financiare odată la patru ani, care a avut drept consecințe reducerea bugetului Ministerului Apărării Naționale la valori mult prea mici – 1,42% din PIB, în anul 2014 –, astfel încât a fost imposibilă asigurarea fondurilor minime necesare pentru executarea lucrărilor de mentenanță la infrastructură.

Strategia de Transformare a Armatei (2007), Strategia Națională de Apărare (2015) și Strategia Militară a României (2016), documente

programatice din domeniul apărării naționale, au definit și au stabilit că asigurarea apărării naționale se va face prin dezvoltarea capacităților optime de apărare, având drept obiectiv modernizarea infrastructurii militare, îmbunătățirea eficienței sistemului de planificare, programare, bugetare și evaluare a metodelor și a practicilor de management al resurselor pentru apărare, reducerea forțelor, trecerea de la planificarea bazată pe capabilități la cea bazată pe amenințări. Aceste documente urmăresc, în ceea ce privește infrastructura:

- asigurarea cartiruirii și instruirii forțelor prin standardizarea infrastructurii utilizate de marile unități și de unități de același tip;

- crearea și dezvoltarea infrastructurii necesare dislocării forțelor NATO și a celei necesare prepoziționării de tehnică militară;

- misiunile, structura de forțe și procesul de dezvoltare a capabilităților militare vor fi corelate cu crearea și dezvoltarea infrastructurii militare;

- asigurarea și dezvoltarea facilităților necesare refacerii capacității de luptă a personalului;

- asigurarea HNS pentru forțele aliate care staționează, se află în tranzit sau desfășoară operații pe teritoriul României⁶;

- crearea unor noi facilități pentru instruirea și dezvoltarea celor existente, realizarea unui poligon de instruire pentru lupta urbană și utilizarea lor în comun printr-un acord la nivel interinstituțional;

- înființarea bazelor militare și a instalațiilor militare;

- dezvoltarea fondului de locuințe pentru militari.

Printr-un management integrat al resurselor apărării, care va fi adaptat acțiunilor subordonate obiectivelor de transformare a capacității de apărare, putem realiza o planificare a apărării prin care să urmărim:

- asigurarea capacităților de dislocare, prin dezvoltarea elementelor de infrastructură;

- dezvoltarea unui sistem integrat de apărare antirachetă, bazat pe capacități de detecție și de interceptare;

- reformarea și eficientizarea industriei naționale de apărare.

Procesul de transformare continuu al armatei are un caracter atât conservator, cât și prospectiv. Printre factorii determinanți ai transformării armatelor, amintim:

- noi forme de provocări de securitate;

- apariția noilor tehnologii militare;
- schimbarea tacticilor și strategiilor;
- nevoia de a ne alinia constrângerilor sociale (drepturile democratice, legile războiului etc.);
- încercarea continuă de a avea un avans în fața adversarului;
- combinarea unor noi structuri, metode, tehnici și tehnologii (cooperare civil-militară – CIMIC, PSYOPS etc.).

Armata, ca instrument de putere, se află într-o continuă dinamică. Procesul de transformare este însoțit de caracteristici importante de mobilitate și de flexibilitate. Renunțarea la vechile politici de securitate este esențială acum mai mult ca oricând, în sensul regândirii strategiilor de apărare. Prin urmare, se impune premisa intervenției nu numai în interiorul zonelor cu destinație specială (cazărnilor), ci și în punctele lor tangențiale la „mediul extern”, adică la limitele acestora, care necesită modificări esențiale. Așadar, este evidentă importanța regândirii spațiilor cu destinație specială atât din punctul de vedere al definirii și al încadrării acestor categorii într-o tipologie specială, cât și din perspectiva utilizării și funcționării acestora într-un domeniu specific.

Se impune o nouă abordare conceptuală care să conducă la *reconfigurarea* tuturor *elementelor de infrastructură*, în scopul asigurării facilităților necesare cartuirii, instruirii, antrenării, recreării forțelor proprii și/sau aliate, având în vedere atât noile cerințe operaționale ale forțelor dislocate, cât și faptul că infrastructura existentă este învechită, iar cheltuielile de întreținere și de operare presupun alocarea de fonduri financiare importante. Infrastructura patrimoniului imobiliar este un bun aparținând domeniului public al statului și oferă fundamentul pentru construirea facilităților destinate cazării și activităților de instruire a structurilor militare.

Procesul de restructurare și de modernizare a Armatei României, derulat în vederea alinierii la standardele structurilor euroatlantice, a condus la diminuarea personalului militar, de la aproximativ 350.000 de persoane, în perioada în care serviciul militar era obligatoriu, la aproximativ 90.000, în prezent.

Această restructurare a avut drept consecință firească restrângerea numărului de cazărmi operaționale ale forțelor armate, precum și a personalului care asigură administrarea, gestionarea și întreținerea acestora.

Problematika acestor cazărmi excedentare nevoilor armatei a fost abordată în anul 2007, prin inițierea procesului de transfer al unui număr de cazărmi dezafectate (desființate) din administrarea structurilor militare în administrarea structurilor specializate de domenii și infrastructuri. Scopul acțiunii a fost acela de a degreva structurile militare luptătoare de sarcina administrării cazărnilor dezafectate și concentrarea acestora exclusiv asupra cazărnilor active, ca urmare a faptului că procesul de restructurare a condus la diminuarea efectivelor personalului administrativ (formațiunile de administrare) al structurilor militare.

De asemenea, s-a preconizat că structurile specializate din cadrul sistemului de apărare vor stabili un program judicios de conservare a acestor cazărmi și vor asigura premisele valorificării acestora în formele permise de cadrul legal în vigoare. În acest sens, acestor structuri le-au fost conferite atribuții pentru:

- gestionarea, conservarea și întreținerea cazărnilor dezafectate;
- evaluarea potențialului cazărnilor devenite disponibile, în scopul schimbării destinației, valorificării, în condițiile legii, sau conversiei;
- identificarea mijloacelor de valorificare, în condițiile legii, pe termen mediu și lung a acestora.

Patrimoniul imobiliar se confruntă cu o serie de provocări și de oportunități în următorii ani. Toate indiciile arată că, în funcție de modul în care este argumentată, dezvoltarea infrastructurii va deveni tot mai importantă. Printre provocări și oportunități, se pot aminti următoarele:

- managementul patrimoniului imobiliar;
- revizuirea politicii de apărare;
- utilizarea parteneriatelor publice – public sau a inițiativelor private de finanțare (PPP / PFI);
- dezvoltarea durabilă a infrastructurii;
- responsabilizarea publică a cheltuielilor;
- recrutarea și menținerea personalului, creșterea calității vieții;
- securitatea;
- necesitatea sporirii cooperării dintre serviciile destinate structurilor.

Strategia de apărare ridică întrebări fundamentale, care vor avea un impact, în cele din urmă, asupra directorilor de program și, implicit, asupra facilităților din cadrul infrastructurii:

• Ce se întâmplă cu infrastructura devenită disponibilă în urma procesului de restructurare prin care trec structurile?

• Care sunt nevoile operaționale și alte cerințe, care vor trebui să fie planificate?

• Cum și unde vor fi îndeplinite aceste nevoi?

• Este necesară o extindere a infrastructurii?

• Este necesară închiderea sau raționalizarea infrastructurii?

Concluzii

Identificarea cerințelor operaționale pe termen îndelungat și a mijloacelor pentru materializare oferă avantajul unor implicații de durată a infrastructurii și asigură o utilizare eficientă a cazărmilor și o reducere a costurilor.

O parte dintre cazărmile structurilor militare au fost înființate în afara perimetrului de dezvoltare a localităților, neexistând pericolul simultan al perturbării activităților. Odată cu dezvoltarea urbanistică a localităților, a existat și există premisa includerii cazărmilor în planurile de urbanism generale sau zonale, fapt care conduce la o nouă abordare a modului de asigurare a facilităților destinate structurilor, printr-o remodelare a infrastructurii existente.

Modificările mediului de securitate, precum și ale cerințelor, ale doctrinei, managementul și noile tehnologii conduc la o cerință constantă pentru schimbări în configurația patrimoniului imobiliar.

NOTE:

1 Col. (r) ing. Mircea Târziu, col. (r) Simion Pădureanu, *Istoria construcțiilor și domeniilor militare*, Editura Militară, București, 1995.

2 *Ibidem*.

3 *Ibidem*.

4 Ștefan Pascu, ș.a., *Istoria militară a poporului român*, Editura Militară, București, 1988.

5 *Ibidem*.

6 Gheorghe Minculete, *Abordări moderne ale managementului logistic*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2015, pp. 200-201.

BIBLIOGRAFIE

*** *Strategia de transformare a Armatei României*, București, 2007.

*** *Real Property Master Plannig Technical Manual*, 4th Edition, March 2011.

Bruce Andy & Langdon Ken, *Essential Managers Project Management*, Dorling Kindersley Kindle Edition, New York, 2000.

Frame J.D., *Managing Projects in Organizations*, Jossey-Bass, 2003.

Minculete Gheorghe, *Abordări moderne ale managementului logistic*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2015.

Pascu Ștefan, ș.a., *Istoria militară a poporului român*, Editura Militară, București, 1988.

Romanu Ion, Vasilescu Ion, *Managementul investițiilor*, Editura Mărgăritar, București, 1997.

Col. (r) ing. Târziu Mircea, col. (r) Pădureanu Simion, *Istoria construcțiilor și domeniilor militare*, Editura Militară, București, 1995.

<http://www.icivil-hu.com/Civil-team>

<http://www.presidency.ro>

<https://epdf.tips/queue>

<https://spodas.unap.ro/revista/index.php>